

<http://prezident.gov.ua>

Україна і Польща відновлюють історичну справедливість, згадуючи жертви комуністичного терору – Віктор Ющенко

Президент України Віктор Ющенко та пані Катерина Ющенко з родиною взяли участь у церемонії відкриття XXV фестивалю «Лемківська ватра» у місті Ждиня (Польща). «Мені надзвичайно приємно разом з вами запалити двадцять п'яту лемківську ватру», – сказав Президент України у вітальному слові. При цьому Глава Української держави подякував за запрошення взяти участь у цьому святі. За словами В.Ющенка, сьогодні Україна і Польща відновлюють історичну справедливість, згадуючи жертви комуністичного терору. Обидві країни йдуть шляхом єднання, порозуміння, партнерства та довіри.

В.Ющенко привітав лемків – учасників свята – із Польщі, України, Словаччини, Хорватії, Сербії, Канади, США та інших країн світу. Він підкреслив, що історія не завжди була доброю до лемків, як і до українського народу. «Сьогодні ми схилиємо голови перед пам'яттю жертв суворих випробувань. У їх числі – акція «Вісла», – нагадав український Президент. У трагічні дні 1947 року майже 150 тисяч українців з Бескиду, Холмщини, Підляшшя і Надсяння було виселено з домівок і перевезено. «У нашій спільній заяві з Президентом Польщі Лехом Качинським вперше на офіційному рівні засуджено акцію «Вісла» як злочин тоталітаризму», – наголосив В.Ющенко.

Окремо Президент України висловив велику вдячність польській владі та особисто Главі Республіки Польща Леху Качинському за добру волю до зміцнення партнерства між державами. В.Ющенко відзначив важливість розвитку відносин між Україною та Польщею у контексті євроінтеграції.

Також у своєму слові Глава Української держави зупинився на політичній ситуації в Україні. За його словами, парламентські вибори 30 вересня цього року – важливий крок до розбудови сучасної європейської держави.

Він закликав українську діаспору до єдності, запевнивши, що Україна робитиме все можливе для захисту культурно-національних потреб українських громад за кордоном. Зокрема, найближчим часом планується розпочати роботи зі створення в Горлицях Центру лемківської культури ім. Богдана-Ігоря Антонича. Також незабаром буде вирішено питання з передачею Українського народного дому українській громаді Перемишля. Окрім того, за словами В.Ющенка, будуть розроблені різноманітні освітні програми для представників діаспори в Україні.

Президент під час церемонії відкриття фестивалю вручив державні нагороди України діячам лемківської громади та нагородив орденом князя Ярослава Мудрого V ступеня Дубеца Александра Адама – архієпископа Перемиського і Новосанчівського.

Глава Української держави з родиною взяли участь у церемонії освячення Дзвонів миру, присвяченій 60-річчю операції «Вісла», та панахиді за її жертвами. В.Ющенко поклав квіти до пам'ятного знака з нагоди цих подій.

INTERIA.PL/PAP

Juszczenko przyjedzie na Łemkowską Watrę

Wtorek, 17 lipca (06:58)

Свій приїзд на XXV Ватру - Свято Культури Лемківської, które zacznie się w piątek pod patronatem "Gazety Krakowskiej" oficjalnie potwierdził prezydent Ukrainy Wiktor Juszczenko - informuje redakcja.

Według niej, bardzo prawdopodobne jest, że powita go prezydent RP Lech Kaczyński. To szczególna watra, bo na ten rok przypada okrągła rocznica deportacji Лемків z południowo-wschodniej Polski na teren obecnej Ukrainy - akcentuje gazeta. Od kilku tygodni nazwy miejscowości Hańczowa czy Konieczna na tablicach przydrożnych są już dwujęzyczne. Jeszcze przed festiwalem takie tablice będą w Kunkowej i Nowicy. Ujście Gorlickie jest bowiem tą gminą w powiecie gorlickim, gdzie mieszka najwięcej Лемків. A rządzi nią bardzo udanie również Лемек, wójt Dymitr Rydzanicz.

Лемкові przyjadą w swoje hory (góry) z całego kraju oraz z wielu państw europejskich i Ameryki Północnej. Jak zwykle przy takich okazjach zapewne wystawią rachunek swoich krzywd i nową listę oczekiwań. W poprzednich edycjach Festiwalu Kultury Лемківskiej przedstawiciele Лемків spod różnych barw organizacyjnych domagali się przede wszystkim potępienia przez demokratyczne władze Polski haniebnej akcji Wisła.

Nasilenie deportacji wystąpiło w miesiącach wakacyjnych 1947 roku. Powiертania, czyli po лемківску powroty w rodzinne strony z tzw. ziem odzyskanych, były możliwe dopiero po październikowej odwilży w 1956 roku i na dobrą sprawę zakończyły się w 1982. Teraz występują śladowo, indywidualnie i dotyczy to w głównej mierze starszych osób, pragnących doczekać końca żywota w części powiatu gorlickiego i nowosądeckiego - czytamy w "GK".

Spółeczność лемківська - licząca około 60 tysięcy osób - jest rozrzucona po całej niemal Polsce, głównie na Dolnym Śląsku, w Zielonogórskim, Gorzowskim i częściowo na Warmii i Mazurach. Jednoczy ich kilka organizacji. "Z pewnością podczas naszej Лемківської Watry przedstawimy listę żądań" - mówi Stefan Hładyk, prezes Zjednoczenia Лемків.

"Chodzi nam o reпрыватyzację, wprowadzenie dwujęzycznych nazw miejscowości i - ze względu na rozproszenie naszych ziомків - przyjęcie przez Sejm RP proporcjonalnej ordynacji wyborczej, byśmy mieli swoich przedstawicieli w polskim parlamencie" - dodaje w rozmowie z "Gazetą Krakowską".

unian.net/ukr

Як минув день Ющенка в Польщі

[21.07.2007 19:41]

Україна і Польща відновлюють історичну справедливість, згадуючи жертви комуністичного терору: обидві країни йдуть шляхом єднання, порозуміння, партнерства та довіри. На цьому наголосив Президент України Віктор ЮЩЕНКО під час церемонії відкриття XXV фестивалю «Лемківська ватра» у місті Ждиня (Польща).

Як повідомила прес-служба Глави держави, В.ЮЩЕНКО привітав лемків – учасників свята – із Польщі, України, Словаччини, Хорватії, Сербії, Канади, США та інших країн світу. Він підкреслив, що історія не завжди була доброю до лемків, як і до українського народу. «Сьогодні ми схиляємо голови перед пам'яттю жертв суворих випробувань. У їх числі – акція «Вісла», – нагадав український Президент.

У трагічні дні 1947 року майже 150 тисяч українців з Бескиду, Холмщини, Підляшшя і Надсяння було виселено з домівок і перевезено. «У нашій спільній заяві з Президентом Польщі Лехом КАЧИНСЬКИМ вперше на офіційному рівні засуджено акцію «Вісла» як злочин тоталітаризму», – наголосив В.ЮЩЕНКО.

Окремо Президент України висловив вдячність польській владі та особисто Президентіві Л.КАЧИНСЬКОМУ “за добру волю до зміцнення партнерства між державами”. В.ЮЩЕНКО відзначив важливість розвитку відносин між Україною та Польщею у контексті євроінтеграції.

У своєму вітальному слові Глава Української держави зупинився на політичній ситуації в Україні. За його словами, парламентські вибори 30 вересня цього року – важливий крок до розбудови сучасної європейської держави.

Він закликав українську діаспору до єдності, запевнивши, що Україна робитиме все можливе для захисту культурно-національних потреб українських громад за кордоном. Зокрема, найближчим часом планується розпочати роботи зі створення в Горлицях Центру лемківської культури ім. Богдана-Ігоря Антонича. Також незабаром буде вирішено питання з передачею Українського народного дому українській громаді Перемишля. Окрім того, за словами В.ЮЩЕНКА, будуть розроблені різноманітні освітні програми для представників діаспори в Україні.

Президент під час церемонії відкриття фестивалю вручив державні нагороди України дітям лемківської громади та нагородив орденом князя Ярослава Мудрого V ступеня Дубеца Александра Адама – архієпископа Перемиського і Новосанчівського.

В.ЮЩЕНКО з родиною взяли участь у церемонії освячення Дзвонів миру, присвяченій 60-річчю операції «Вісла», та панахиді за її жертвами. Президент України поклав квіти до пам’ятного знака з нагоди цих подій.

Сьогодні ж В.ЮЩЕНКО завершив одноденний неофіційний візит до Республіки Польща і відбув з робочим візитом до Федеративної Республіки Німеччина, де візьме участь у відкритті нового музею Меморіального комплексу «Флоссенбюрг».

tikmusic.com.ua

Вітя Бронюк поділився своїми враженнями: «Дуже класно, що є фестиваль, на який приїжджають українці з усього світу. Тим більше, що на цьому фестивалі людей поєднує спільне коріння, любов до національних традицій, до своїх витоків. Перше, що вразило – фестиваль тривав без перерв три доби. Виступ одного колективу відразу продовжував інший. Кожен міг спробувати себе в різних ремеслах, познайомитись більш з українською етнічною культурою, поспілкуватись, можливо з великим акцентом, але такою рідною українською мовою.

Хоча наш виступ був запланований на 12 годину ночі, на сцену ми вийшли близько третьої. І одразу були вражені величезною кількістю людей. З першого акорду люди почали підспівувати. Протягом години, поки тривав наш виступ, це все було схоже на спілкування старих друзів навколо вогнища. Не хотілося йти зі сцени, хотілося співати до самого ранку. Ми вже закінчили, збиралися йти, але люди не відпускали. Почалося скандування: «Вчи-тель-ка!». Я знову взяв акордеон і під наш акомпанемент люди самі заспівали «Вчительку». На якусь мить я відчув себе керівником величезного зведеного хору. Та й як же вони добре співали. Трохи втомлені від виступу та важких переїздів, але щасливі, ми повернулися додому. А поверталися з думкою, що наступного року добре б було поїхати на цей фестиваль ще раз».

cym.org/ua/

Лемківська Ватра

Ювілейна XXV Лемківська Ватра – проходила 20-22 липня у селі Ждиня (тепер Малопольське воєводство РП). Декільканадцять сумівців, головне зі Львова, а також з Києва, Рівного, Йонкерса та Нью Йорку взяли участь у фестивалі дійствах. Упродовж трьох днів ми мали змогу слухати виступи не тільки фольклорних, але й сучасних виконавців з України, Польщі, Словаччини, Румунії...

Відразу по приїзді приємно вразило велике наметове містечко та розвинута інфраструктура для гостей фестивалю. У ці три спекотні дні бракувало хіба що річки чи озера, тому ми і вирушили у перший ж день на Устя Горлицьке – велике штучне озеро з дамбою, затиснуте між двома гірськими хребтами. Також, по-дорозі до Криниці (польський Трускавець), ми відвідали лемківські церкви та кладовища у навколишніх селах – Сквіртне, Устя, Ізби, Баніце, Снітниця, Чорна, Шимбарк та ін.

Наступного дня мені та другові Петру Ониську вдалось побувати у селі Кінечна та у сусідній Словаччині. Місто Бардейов знаходиться на відстані 20 км. від кордону з Польщею, це одне з найгарніших середньовічних містечок колишньої Чехословаччини внесене до історичної спадщини ЮНЕСКО. Відразу по перетині Польсько-Словацького кордону вразила велика кількість православних хрестів обабіч дороги, також табличка при в'їзді у перше село – чисто українсько мовою – „Бехерів”. Та після спілкування з місцевими жителями, які без проблем розуміють українську, а деякі навіть розмовляють, виявилось що місцеві русини – не вважають себе українцями. Як потім я дізнався – десь 0,5 % населення Словаччини рахують себе русинами, а ще пів відсотка українцями. Та менше з тим – Бардейов залишив гарні враження, як і приїзд на Ватру Президента України, та дискотеки щоночі, аж до ранку.

Цьогорічна Ватра вирізнялась великою кількістю молоді, сподіваюсь наступна Ватра стане ще більш молодіжною та цікавішою у плані концертних виступів, спортивних змагань та інших подій.

До зустрічі через рік.

Роман Кравець

iplus.net.ua

Номер 28(89)25.07.07 - Серце тріскало від жалю, як побачив рідну хату...

Ці рядки після участі у ювілейній "Лемківській Ватрі" в Ждині (Польща) написав поважний лемко з Нагірянки Чортківського району Роман Левчак.

З 20 по 27 липня у Ждині відбулася 25 "Лемківська Ватра", приурочена 60-річчю депортації лемків з прадідівських земель та операції "Вісла". З Чорткова на "Лемківській Ватрі" було 12 осіб. Очолювали нашу делегацію Микола Демкович та Іван Хорошак, які представляють районне громадське об'єднання Всеукраїнського товариства "Лемківщина".

А цього вівторка делегати "Лемківської Ватри" мали зустріч із представниками місцевих ЗМІ. Місцеві журналісти, мов би всотували в себе усю урочисту і тужливу ауру вражень місцевих лемків. Своїми враженнями ділилися голова районного громадського об'єднання Всеукраїнського товариства "Лемківщина" Марія Бабічук та члени товариства - Роман Левчак, Богдан Дудняк, Іван Хорошак, Євгенія Лукач, найстарша лемкиня 80-ти літня пані Люба Ковальчук та інші. Переповідали усі натхненно і проникливо.

Фестиваль тривав три дні. Початок - у п'ятницю. Другого дня на 25 "Лемківську Ватру" прибув наш Президент Віктор Андрійович Ющенко разом із сім'єю. Цього дня було урочисте відкриття "Дзвонів Пам'яті", пам'ятного каменя та посвячення Хреста. першим у Дзвони Пам'яті задзвонив Президент України, тримаючи на руках свого наймолодшого сина Тарасика. Очевидно хлопчині це надзвичайно припало до душі, бо він, тягнувши дзвін за шнур, став дзвонити довго, а тим, хто покинув ці землі у віці малолітнього Тарасика, вчувалися у цих переливах картини спогадів днів дитинства, залишеного у цих бескидах і лемківській прадавній

землі. Священнослужителі відправили молебень.

На наших чортківчан справило незабутнє враження те, як Віктор Ющенко нагороджував високими державними нагородами владик та організаторів "Лемківської Ватри". А в цей час довкола тріпотіли на літньому погідному вітрі жовто-сині та помаранчеві прапори. Наша делегація, завдяки архітектору Богдану Дудяку була повністю укомплектована символами державності національними прапорами і "Нашої України". На "Ватрі" люду було море, близько 30 тисяч осіб. Тут зібралися лемки із 7 країн світу, щоб ніжно пригорнутися до рідної землі, вдихнути п'яний аромат трав, згадати дні юності чи передати цю любов як скарб - дітям, онукам. А наші лемки - то справжні патріоти. Вони ще довго згадували слова владики Перемишлянського і Новосондельського, скеровані до нашого Президента, який побажав Віктору Ющенку бути таким, як Ярослав Мудрий, щоб підняти Україну на таку висоту і повагу для усіх, як це було за Великого князя. Окрім цього, він нагадав, що на Євангелії Ярослава Мудрого, яку до Франції привезла його донька Анна, складала присягу всі французькі королі. Ці слова, сприйнялися дуже пророче і глибоко, бо сказані вони були на тій саме землі, через яку із Заходу до Києва з походів поверталися Ярослав Мудрий.

Не можна не любити своєї Батьківщини, без любові до вітцівської хати. Перейшовши кризу двох інфарктів, нагірянський лемко Роман Левчак таки не послухався дружини, щоб сидіти вдома, і подався у складі чортківської делегації на "Варту". Там він чувся особливо добре. По дорозі завітали до його батьківської оселі у селі Ванівка на Кроснянщині. Пану Роману у час депортації ще не було шести літ, але він пам'ятає старезного дуба, церкву, дім, та й близькі родичі, побувавши у рідних краях, передали йому фотознімок. Теперішній господар, поляк, дуже радо і привітно зустрів гостей, почастивав кавою і припровадив до церкви та на цвинтар, де покояться рідні пана Романа... Це були особливі враження.

Побувала на своїй вітцівщині в Усті-Руській 80-річна лемкиня Люба Ковальчук, але своєї оселі не застала, тільки, задбані могилки рідних на місцевому цвинтарі. Це - туга. Але була у наших чортківчан і безмежна радість зустрічей із колишніми друзями, сусідами, які тепер розпорошилися по всій Україні. Втім, лемківські коріння, мабуть, дуже сильні, бо благодатно проростають. У часі "Лемківської Ватри" в Ждині наш районний архітектор Богдан Дудяк - вперше став дідузем. Про це він дізнався телефоном зі Львова. У нього - внучка. Як зазначив на це один з поважних місцевих лемків: коли народжується син - це людина, а коли донька - то народжується родина. У доброго роду - нема переводу, як нема переводу патріотизму традиціям, наших лемків.

Леся Легіт